

Eyst behandle et Vædringsforslag som dette, der behandler en Tanke, som ligger noget fjernt, men ikke udenfor det Omne, Lovforslaget iøvrigt behandler. Havde det gjort dette, er jeg overbevist om, at den ærede Formand ikke havde modtaget det. Dette være mit Svar til den ærede Ordfører, naar han i sit Foredrag igaar betegnede mit Forslag som et helt nyt Afstnit af Landboretten og sagde, at hvis det skulde drøftes, maatte der komme noget helt Andet til Forhandling end det, der foreligger i Lovforslaget. Idet jeg gjør Indsigelse imod, at Vædringsforslaget bevæger sig paa Omraader, hvorom denne Sag ikke dreier sig, maa jeg udtale min Overraskelse over, at Indsigelsen er kommen fra den Kant, der ikke er saa fremmed for ofte at bringe Forslag frem, der staa lige saa fjernt fra de foreliggende Lovforslag som nærværende Forslag. Den ærede Ordfører udtalte ogsaa i Dag, at det var hans personlige Overbevisning, at det Vædringsforslag, jeg har stillet, vilde gaa stik imod. Diemedet med de øvrige Forskrifter i Lovforslagets § 20. Dette er meget muligt, men det skulde gjøre mig ondt, om det skulde gaa stik imod, jeg kan imidlertid ikke se denne Fare, det kan maaske gaa lidt paa skraa imod, men ialfald ikke stik imod. Det hænger nemlig sammen med den samme Opfattelse, som ligger til Grund for Flertallets Vædringsforslag under Nr. 30, der saa udelukkende ser paa Fæstebøndernes Lærv, medens jeg derimod, om jeg saa maa sige, har uvidet Forestillingen om, hvilke Interesser vi her skulle varetage, til at omsfatte andre Dele af Landalmuen — som jeg maa bruge dette Udtryk — end netop Fæstebønder. Det er altid forekommet mig, og dette har jeg udtalt her i Thinget ved en anden Sags Behandling, at et af de virksomste Midler til at forbedre den ringere stillede Landalmues Kaar vilde være saa vidt muligt at lette og aabne den Enkeltes Udgang til at blive Eiendomsbefidder, til at komme i Besiddelse af Jord. Nærværende Forslag er et Forsøg herpaa, som jeg mente ikke skulde være saa aldeles forkasteligt. Jeg havde ventet mig, at mit Vædringsforslag skulde blive modtaget som en kjærkommen Nytaarsgave, idet jeg aabnede for-

skjellige, forskellige Bestanddele af Thinget en velkommen Velighed til at lægge sit menigmandige Sindelag for Dagen ved at stemme for dette Vædringsforslag, som i Grunden imod hvad den ærede Ordfører mente, i højeste Maaal og Maaade er menigmandigt. Foraaavidt det skulde staa i Strid med eller udgjøre et helt nyt Afstnit af Landbolovgivning, da finder jeg ikke, at det staa i Strid med Andet end Forordningen af 3die December 1819 § 1 om Størrelsen af Gaardene; de skulde indeholde 20 Tønder Land boniteret Jord, og dette gaar Forslaget rigtignok uden om. Det forekom mig nu, at den bedste Maaade, hvorpaa man kunde raade Bod paa Landalmuens ringe Kaar, var ved at sætte den i Besiddelse af Jord og paa anden Maaade understøtte den ved at lette den Dyrkningen deraf, for at de kunne gjøre disse Huslodder saa indbringende som mulig. Jeg kommer senere tilbage til dette, naar jeg skal omtale Flertallets Forslag under Nr. 30. Det forekommer mig, at naar vi kaste Blikket tilbage paa, hvad der skete i, hvad jeg vil tillade mig at kalde den ældre Lovbolovgivning fra nogle og firs indtil Maret 1807, finde vi, at der gaar igjennem denne Lovgivning et aabent Die, en levende Sands for at tage alle Landbolassens Sag med ind under Lovgivningens Bestemmelser. Jeg har liggende for mig — jeg skal ikke bruge dem — paa vore Gaard en hel lang Række af Lovbolovgivningsbestemmelser, der vedrøre Landbolforholdene, og i alle disse er stærkt fremhævet Betydningen af at skaffe Huslodder tilvæte, netop for at sætte Arbeidsklassen, den mindre bemidlede Klasse, i Stand til at erholde Jord. Naar jeg derimod betragter den nye Lovgivning siden Grundlovens Indførelse, da staa den i skrigende, for ikke at sige Himmelraabende Modsatning dertil. Der er gjort saa godt som Intet, i alt Fald saare Lidet i denne Retning; den sidste egentlige, virkelige gode Lov, der udgik til Bedste for Husmændene og andre Smaafolk paa Landet, udgik med enevældig Magtfuldkommenhed af den sidste enevældige Konge, Frederik den Syvende, jeg sigter til Forordningen af 27de Mai 1848. Det er forbausende, naar vi tænke os, at vi have siddet her i saa mange